

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. maj 2013
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Lisa Holm Petersen
Sagsnr.: 2011-7650-0001
Dok.: 754734

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 113 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 144), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. april 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Morten N. Jakobsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 113 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 144):

”Kan ministeren bekræfte, at der allerede i dag med den gældende Offentlighedslov er mulighed for at undtage bidrag til svar på folketingssspørgsmål som ministeren modtager fra andre myndigheder fra aktindsigt? Der henvises til artiklen ”Bødskovs ’fortrolige rum’ findes i forvejen viser aktindsigt”, der blev bragt i Information den 19. april 2013.”

Svar:

1. Efter den gældende offentlighedslov § 10, nr. 3, omfatter retten til aktindsigt ikke dokumenter, der udveksles i forbindelse med, at en myndighed udfører sekretariatsopgaver for en anden myndighed.

Om bestemmelsens nærmere anvendelsesområde fremgår det af Offentlighedskommissionens betænkning, side 542, bl.a., at:

”Offentlighedslovens § 10, nr. 3, tager navnlig sigte på de relativt sjældne tilfælde, hvor det er bestemt eller forudsat i lovgivningen, at sekretariatsfunktionerne for en myndighed varetages af en anden myndighed, men også uden for de lovbestemte tilfælde kan der være tale om, at en myndighed som sådan udfører sekretariatsfunktionen for en anden myndighed. I forarbejderne er det således anført, at bestemmelsen vil kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor en myndighed i forbindelse med en bestemt sags behandling udøver sekretariatsmæssige funktioner i forhold til en anden myndighed, uden at betingelserne for at anse organerne for en og samme myndighed af den grund er opfyldt, f.eks. hvor et direktorat eller en anden styrelse til brug for vedkommende minister udarbejder et udkast til besvarelse af et folketingssspørgsmål eller en ansøgning til finansudvalget, jf. Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 224.”

John Vogter, Offentlighedsloven med kommentarer, 3. udgave, 1998, side 201 f., anfører bl.a., at

”Almindelige udtalelser eller høringssvar fra et direktorat eller lignende til brug for departementets udformning af en besvarelse af et svar vil ikke kunne undtages. Bestemmelsen omfatter alene selvstændige udkast til svar i de tilfælde, hvor ministerens departement ikke har den fornødne sagkyndige baggrund for at kunne udarbejde besvarelse m.v.[...] Bestemmelsen finder ikke anvendelse med hensyn til svarudkast, som er udvekslet mellem to ministerier, herunder de udkast, som de enkelte ministerier måtte udarbejde til brug for Statsministeriets besvarelse af spørgsmål rettet til statsministeren, jf. Justitsministeriets sag L.A: 1993-522-130. Ministerierne kan ikke antages at sekretariatsbetjene hinanden.”

Der kan også henvises til pkt. 38 i Justitsministeriets vejledning om offentlighedsloven fra 1986, hvor det bl.a. fremgår, at

”Efter § 10, nr. 4, [nu § 10, nr. 3] undtages endvidere dokumenter, der udveksles i forbindelse med, at en myndighed udfører sekretariatsopgaver for en anden myndighed. Som eksempel herpå kan nævnes den kommunale skatteforvaltnings forberedelse af sager for ligningskommissionen og de amtskommunale socialcentres forberedelse af sager for amtsankenævnene og revaliderings- og pensionsnævnene. Undtagelsesadgangen vil også kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor en myndighed i forbindelse med en bestemt sags behandling udøver sekretariatsmæssige funktioner i forhold til en anden myndighed, uden at betingelserne for at anse organerne for at være en og samme myndighed af den grund er opfyldt. Det gælder f.eks., hvor et direktorat eller en anden styrelse direkte virker som sekretariat for vedkommende minister i forbindelse med udarbejdelse af et selvstændigt udkast til besvarelse af folketingsspørgsmål eller ansøgninger til finansudvalget. Det vil alene kunne være tilfældet, hvor ministerens departement ikke har den fornødne sagkyndige baggrund for at kunne udarbejde den pågældende besvarelse eller ansøgning.”

Som det fremgår af ovenstående, kan den nugældende bestemmelse i offentlighedslovens § 10, nr. 3, kun anvendes i begrænset omfang i forhold til bidrag fra en underordnet myndighed til et departement til brug for en ministers besvarelse af folketingsspørgsmål. Den pågældende bestemmelse omfatter således alene selvstændige udkast til svar i de tilfælde, hvor ministerens departement ikke har den fornødne sagkyndige baggrund for at kunne udarbejde besvarelse mv. Og bestemmelsen kan ikke anvendes med hensyn til svarudkast, som er udvekslet mellem to ministerier.

Jeg kan i øvrigt henvide til det, som jeg har givet udtryk for i den pågældende artikel.

2. Justitsministeriet skal bemærke, at det anførte om anvendelsesområdet for bestemmelsen i offentlighedslovens § 10, nr. 3, gælder i forhold til en ministers besvarelse af såvel mundtlige udvalgs spørgsmål (samråd) som skriftlige udvalgs spørgsmål.

3. Justitsministeriet er ikke i besiddelse af oplysninger om, hvor ofte bestemmelsen i offentlighedslovens § 10, nr. 3, er anvendt i praksis.

Som det fremgår ovenfor, har bestemmelsen et snævert anvendelsesområde, og det må derfor – hvis bestemmelsen anvendes i forhold til besvarelse

af folketingssspørgsmål – antages, at dette i praksis kun sker i meget begrænset omfang.

4. Det skal i øvrigt for god ordens skyld nævnes, at efter den såkaldte opsamlingsbestemmelse i den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 6, kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til bl.a. offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter gør det påkrævet. Bestemmelsen i § 13, stk. 1, nr. 6, kan efter forarbejderne til bestemmelsen (Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 229) i begrænset omfang anvendes til beskyttelse af den interne politiske beslutningsproces.

Det er i ombudsmandspraksis antaget, at hensynet til den interne beslutningsproces kun i særlige tilfælde kan begrunde undtagelser fra aktindsigt efter bestemmelsen i § 13, stk. 1, nr. 6.

Der kan henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, side 588.